

PEKERS STRIJDEN VOOR GOEDE CAO

‘WE STAAN ALS ÉÉN MAN ACHTER HET CNV’

Voor het eerst sinds de jaren zestig, zijn negentig leden van de Combinatie van Vissorteerders collectief lid geworden van het CNV. En niet zonder reden. Vanaf 1 januari 2018 moeten de harde werkers in loondienst bij een stichting van de Visveiling. Met een ‘wurgcontract’ volgens onafhankelijke juristen. Dat moet niet kunnen. De ‘Pekers’ riepen onder leiding van hun woordvoerders hulp in van CNV-bestuurder Aynur Polat. *Tekst: Tessa Klooster*

Als de vis binnenkomt, sjouwen ze met kisten van zeker veertig kilo. Vervolgens zijn de mannen en jongens van de Combinatie bij Visveiling Urk uren in touw met het sorteren van de vangst die zojuist van zee naar binnen is gebracht. Zwaar werk en in hoog tempo, want vis is bederfelijk. Het is waar deze ‘Pekers’ (vissorteerders) hart voor hebben. ‘Sommige mannen zijn al in de zeventig en doen dit werk al vijftig jaar’, vertelt Jan Rein de Wit, één van de woordvoerders van de Combinatie van Vissorteerders. Deze vereniging behartigt sinds 1962 de belangen van de zelfstandigen die

Jan Rein de Wit (tweede van rechts) en zijn medebestuurders van de Combinatie: Johannes Schinkel, Luut Schraal en Riekelt Snoek.

al het sorteerwerk in de visveiling voor hun rekening nemen. Tot nu.

IN GOED VERTROUWEN

De Wit legt het uit aan de hand van een stukje geschiedenis: ‘Tot 1997

was de gemeente Urk een soort intermediair tussen de schippers, vissorteerders en handelaren. Maar in dat jaar startte het privatiseringsproces van de Visveiling. Na jarenlang gesteggel werden de aandelen uiteindelijk verdeeld tus-

sen de schippers en de sorteerd-ers. Vervolgens fuseerden we in 2008 met de visafslag in Harlingen. We spraken in goed vertrouwen met de schippers af dat wij onze aandelen zouden inleveren met de garantie dat wij dan al het sorteerwerk in de visveiling zouden blijven doen. In de praktijk betekende dat echter dat de druk toenam om aan hun eisen te voldoen.'

ONTBINDING VAN HUWELIJK

Voor de zelfstandige vissorteerders die zich hadden verenigd in De Combinatie waren de eisen van de eigenaren te stevig. De Wit: 'We hebben als partijen veel met elkaar overlegd en we hebben het gevoel dat we hen als Pekers flink tegemoet gekomen zijn. Maar we kwamen er samen niet uit. In die tijd was er een sorteermachine in gebruik genomen, die niet rendabel bleek. We begrepen dat dat druk legde op de eigenaren. Maar verder toegeven kon niet.' Daarom werd er een arbitragecommissie ingeschakeld. Die bestond uit een ju-

'Ik hoor graag van de directeur wat hij als werkgever nodig heeft om mensen in dienst te nemen'

rist van onze kant, een jurist van de eigenaren en een onafhankelijke voorzitter. De commissie sprak met iedereen en elkaar en

concludeerde dat een verdere samenwerking tussen de eigenaren en de Combinatie per 1 januari 2018 niet mogelijk was. Een huwelijk duurt zolang beide partijen willen.'

WURGCONTRACT

De directeur van de veiling riep een stichting in het leven waaronder alle vissorteerders van de Combinatie vanaf 1 januari 2016 zouden vallen, en stelde een arbeidscontract op. De Wit: 'De Pekers moesten de afspraken die tot dan toe altijd hadden gegolden, loslaten en gaan werken volgens de arbeidsvoorwaarden van de directie. We hebben dit contract door twee onafhankelijke arbeidsjuristen laten bekijken. Zij gaven duidelijk aan dat het een wurgcontract is. Het is een 0-urencontract op oproepbasis met een maximum van vijftien uur. De overige uren die je werkt, worden opgeslagen in een potje. We gaan er dus duidelijk op achteruit. Verder moeten we van maandag 0.00 uur tot zaterdag 24.00 uur beschikbaar zijn. De voorman beslist, naar aanleiding van de hoeveelheid vis hoeveel mensen er moeten komen. Je weet dus niet of je werk hebt. Dit is niet te doen. Sommige mannen zijn afhankelijk van dit werk. Anderen hebben een bedrijfje of baan ernaast, maar kunnen dit financieel niet missen. En wat moet je doen als je niet akkoord gaat en op straat wordt gezet? Van de 170 man die onder de Combinatie vielen, zijn er nu nog

120 over. Een grote groep sorteerd-ers, die het niet zag zitten, heeft ander werk gezocht en gevonden.'

ALS ÉÉN MAN

Intussen werd het voor beide partijen steeds moeilijker om met elkaar in gesprek te gaan. De Wit: 'Ik heb het idee dat sommige schippers inmiddels op de woordvoerders van de Combinatie reageren als een stier op een rode lap. Niet dat we helemaal niet met elkaar overweg kunnen, hoor. Er zitten echt heel

'Sommige mannen zijn in de zeventig en doen dit werk al vijftig jaar'

fidele kerels tussen. Toch leek het ons verstandig om een professionele partij in te schakelen die onze belangen kan behartigen. Daarom benaderden we CNV Overheid & Publieke Diensten. Die heeft het overige personeel van de veiling ook onder haar hoede en kent de visveiling.' Zeker 90 Pekers hebben zich inmiddels aangesloten bij het CNV. De Wit: 'De mensen die zich hebben aangesloten bij de stichting van de visveiling zijn ook van harte welkom. We zijn gewend om als één man achter elkaar te staan. En nu staan we als één man achter het CNV. Samen sta je sterk en heb je iets in de melk te brokkelen.'

Jan Rein de Wit: 'Een grote groep sorteerders, die het niet zag zitten, heeft ander werk gezocht en gevonden.'

'DIT IS EEN UITNODIGING OM AAN TAFEL TE GAAN'

Aynur Polat is bestuurder bij CNV Overheid en Publieke Diensten én onderhandelaar bij de Visveiling Urk. 'Toen ik kennis maakte met de mensen van de Combinatie van Vissorteerders, kon ik mijn oren niet geloven. Ze werken als dagloners, zonder enige vorm van werkzekerheid en verzekering. Dat dat nog kan in een land als Nederland! De belastingdienst ziet ze niet als ZZP-ers, ook al hebben ze daar in het verleden hard voor gevochten. Dagelijks wordt bepaald hoeveel werk er is en hoeveel mensen nodig zijn. Ik ga niet akkoord met hun situatie. Ook al begreep ik, toen ik met Jan Rein had gesproken, dat deze werkwijze vrij normaal is in de viswereld.'

GOEDE CAO

Polat wil namens de Pekers onderhandelen over een cao met de directie van de visveiling. 'Ik wil goede arbeidsverzekeringen, fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden en goede arbeidsomstandigheden voor deze mensen. Daarom gaan we met de directeur om tafel. Ik hoor graag van hem wat hij als werkgever nodig heeft om mensen als volwaardige werknemers in dienst te nemen. Maar wel op basis van een goede cao.' Inmiddels is ze met diverse partijen in gesprek in Urk. Aynur: 'De

vissorteerders van de visveiling doen zwaar werk. Niet alleen moeten ze met zware kisten sjouwen, ze staan van 1.00 uur 's nachts tot en met 12.00 uur in de ochtend. En soms nog langer: tot de laatste kist vis is gesorteerd. En de vissen liggen natuurlijk in ijs. Deze mensen verdienen een goede cao.'

SAMEN SCHOUDERS ERONDER

Het opkomen voor werknemers zit CNV'ers in het bloed. Polat: 'Wij zijn altijd voor goede arbeidsomstandigheden, -voorwaarden en -verzekeringen. Dat is zowel voor het individu als voor het collectief heel erg belangrijk. We kunnen helpen. Als medewerker hoef je niet zomaar alles te pikken. Ik hoop dat ze het als uitnodiging zien om samen om de tafel te gaan. Dat is voor beide partijen een kans, zowel voor de sorteerders als voor de directie. Samen kunnen we tot een mooie oplossing komen die goed is voor iedereen.' Ook De Wit is optimistisch en welwillend. 'Met het CNV hebben we er vertrouwen in dat we in de visveiling samen onze schouders eronder kunnen zetten om de vis zo snel en goed mogelijk te verwerken. Tegen die tijd werkt hun sorteermachine hopelijk ook wat beter, wat zal bijdragen aan de werksfeer.'